

MÒDUL 5. – INTEGRACIÓ D'AVALUACIONS PER A FI DE CURS. UTILITATS ADDICIONALS IMMEDIATES.

5.1. – TRANSCRIPCIÓ DE QUALIFICACIONS PREVIAMENT INTRODUÏDES.	1
5.2. – INTEGRACIÓ DE QUALIFICACIONS: PONDERACIONS	2
5.3. – OBTENCIÓ DE LA MITJANA DEL CURS I INDICADORS SIGNIFICATIUS.	3
5.4. – DEPARTAMENTALITZACIÓ.	3
5.5. – ARQUITECTURA POSSIBLE D'UN FITXER INTEGRAT DE GESTIÓ DOCENT. ALTRES UTILITATS IMMEDIATES.	4
5.6. – PROCÉS CONCRET PER A L'INICI DE L'UTILITZACIÓ QUOTIDIANA D'UN FITXER DE FULL DE CÀLCUL PER A LA GESTIÓ DOCENT.	7

L'abordat en aquest últim mòdul és més senzill que el realitzat fins ara, perquè es basa a ordenar les dades i coordinar el tractament dels diverses xifres o valors d'avaluació calculats, i presentar-los en altres cel·les, o realitzar nous càlculs. La qual cosa justifica, per part seua, que es presenten menys pantalles gràfiques, ja que resultarien similars a les empleades en els continguts anteriors.

5.1. – TRANSCRIPCIÓ DE QUALIFICACIONS PREVIAMENT INTRODUÏDES.

Cada trimestre es realitza una avaluació que integra les qualificacions de les diverses àrees avaluades, en la forma ja tractada en mòduls anteriors. Ara s'abordarà la **integració dels resultats** de les diverses avaluacions, que condueixen a la qualificació de l'avaluació final. La primera qüestió del seu disseny és decidir en quines cel·les situar la seua ubicació, amb **dues alternatives** essencials:

- a) en **un dels mateixos Fulls de càlcul**: el que registra les qualificacions de la **tercera avaluació**, sobre cel·les més cap a la dreta que les de resultats d'aquesta, que al costat dels de les dues primeres avaluacions, originen les qualificacions de la **qualificació final**.
- b) En un **nou Full** específicament destinat a registrar la recopilació de qualificacions de les dues primeres avaluacions, que, al costat de les de la tercera, donen lloc a les qualificacions de la **qualificació final**.

En tots dos casos, el mètode a emprar és el **que el propi Full transcriga automàticament les dades** d'avaluacions anteriors mitjançant l'anotació en les respectives cel·les corresponents del signe = **més la referència (relativa) de la cel·la** els valors de la qual es tracta de transcriure, que estaran en **un altre Full**. Per a això, la millor manera és seguir tres senzills passos:

1r. - Situar-se en la nova cel.la que ha de recollir les dades d'una altra/s,

2n. - **marcar el signe =**, i immediatament:

3r. - **clicar sobre la cel.la** que conté la dada a transcriure.

Si el valor o dada a transcriure es trobara en un **altre Full**, en el pas **3r** caldrà punxar amb el ratolí **sobre la pestanya d'aquest Full**, per a després clicar sobre la referida cel.la la dada de la qual es desitja traslladar, seleccionant-la.

Si es realitza per a la primera línia del primer/a alumne/a del grup, bastarà utilitzar el conegut mètode d'**autoemplenar** el seu contingut cap a les cel.lles inferiors, per a obtenir la transcripció dels valors homòlegs de la resta d'alumnat del grup.

5.2. – INTEGRACIÓ DE QUALIFICACIONS: PONDERACIONS.

Les qualificacions de les diverses avaluacions s'integraran en **una qualificació final** de manera homòloga a com s'ha realitzat en cada avaluació per separat, amb la diferència de què ara es tracta d'obtenir **qualificacions mitjanes globals** del curs per a cada alumne/a, ja que les diverses àrees i competències, si escau estan oportunament ponderades dins de cada avaluació. És un procés de càlcul idèntic a com s'ha vingut realitzant tradicionalment mitjançant paper i calculadora, però en dissenyar-ho mitjançant el FC, s'obtindrà una forma permanent de càlcul, que **evitarà també reiterar aquest tipus d'operacions a realitzar en cada trimestre**.

Així doncs, els passos per a efectuar aquest procés seran similars, encara que més senzills que els abordats per a cada avaluació:

1r. – Identificar de **quines cel.lles han d'extraure's les dades a integrar**, de cada alumne/a.

2n. – Establir els **percentatges de ponderació** de cada avaluació:

2.1. - Si foren iguals (cas freqüent), bastarà amb calcular la seua **mitjana aritmètica**: suma de les qualificacions obtingudes en les tres avaluacions, dividida per tres. **$= (X1 + X2 + X3) / 3$** , on **X1 a X3 no són valors concrets, sinó les referències a les cel.lles i fulles respectives** que contenen aquests valors. S'ha de preveure que aquesta disposició de cel.lles vaja a mantindre's en cursos posteriors, de manera que el mateix disseny del fitxer servisca per a incorporar-los en el futur. També pot emprar-se la funció mitjana aplicada a les cel.lles referides: **=PROMEDIO(rang de cel.lles els valors de les quals es farà una mitjana)**, que si són de diferents fulles, se separen de manera peculiar: mitjançant ;

2.2. - Si no foren iguals, caldrà **indicar tals percentatges** de ponderació respectivament en unes certes cel.lles, atés que la seua suma siga el 100% (la qual cosa pot confirmar-se automàticament mitjançant una funció condicional...). Després, s'introduirà la fórmula matemàtica que calcule la **mitjana ponderada**, de manera similar a la ja vista per a calcular la mitjana ponderada de les diferents àrees d'avaluació, i tal com s'efectua mitjançant calculadora. Així mateix, no s'emprarà valors concrets, sinó referències a les cel.lles que els continguen, com en el cas anterior. De tal manera, si es volguera modificar el valor de tals percentatges, **la fórmula es mantindrà vàlida**.

En qualsevol cas, s'emprarà el mètode de transcripció directa dels corresponents valors de cada avaluació (de les seues respectives fulles), assenyalat en el punt anterior, de forma també relativa, per a aprofitar la formulació incorporada en el primer alumne/a, amb el mètode de l'**autoemplenament**, per a la resta de l'alumnat.

5.3. – OBTENCIÓ D'ALTRES INDICADORS SIGNIFICATIUS.

Mitjançant el FC cal obtindre indicadors impensables de calcular per mètodes manuals (per la seua laboriositat), però que poden ser molt útils per a interpretar millor els resultats de l'avaluació i facilitar així l'aplicació de mesures correctores. Alguns exemples d'indicadors calculables immediatament, com a **funcions matemàtiques o estadístiques directament incorporades** ja a la galeria de funcions, són:

- **Desviació mitjana:** és una mesura de dispersió, com a mitjana dels valors absoluts de les desviacions dels respectius valors d'un conjunt de qualificacions respecte a la seua mitjana. Com més gran siga el seu valor, expressa una menor regularitat en els resultats obtinguts, i potser per això, una menor atenció a la diversitat (que així: com a major dispersió en qualificacions, es manifesta més acusada).
- **Coeficient de correlació** entre qualificacions de divers tipus: parts teòrica, pràctica, una matèria i una altra/s, etc. El seu valor oscil·la entre **-1** (correlació mínima negativa o oposada) i **1** (correlació positiva màxima), expressant la variabilitat conjunta o no, en sentit oposat o en el mateix sentit respectivament, entre dos determinats grups de qualificacions, com els indicats. Valors pròxims a 0 expressarien incorrelació. Per exemple, induiria a actuacions compensatòries específiques en cas d'absència de correlació o si aquesta fora negativa entre dues parts d'exàmens.
- **Quartils:** són els valors de les qualificacions que separen a les quartes parts de les seues observacions: com més pròxims es troben, menor dispersió existeix en el resultat de l'alumnat, al contrari que si es troben més separats.

Etc.

5.4. – DEPARTAMENTALITZACIÓ.

La integració de resultats de diversos docents d'un mateix departament didàctic, a fi d'obtindre anàlisis comparatives, o simples resimens, és un procés més senzill del que puga semblar, perquè es basa en el mateix procés de translació de dades vist fins ara, però **entre diferents fitxers**. És a dir, el FC pot "llegir" (transcriure) dades mitjançant l'adequada incorporació de les referències (relatives o absolutes) a cel·les de diversos fitxers, de la mateixa manera que s'efectua per a cel·les de diversos fulls del mateix fitxer, tal com s'ha vist en continguts anteriors.

Per a això, n'hi ha prou amb situar els fitxers dels quals es desitja transcriure dades en una certa "ruta" o punt del directori de fitxers, i **amb el mateix nom**, renovar-los cada vegada que es desitja incorporar les noves dades. Després d'obrir el fitxer que recopila les dades dels altres fitxers, **actualitzarà automàticament els nous valors** incorporats com a **referències a transcriure**. Amb major detall, aquest procés requeriria dels següents passos:

1r. – Acordar entre els/as diferents membres del departament les qualificacions del qual es tracta de recopilar, en **quines cel·les i fulls respectius de cada fitxer** particular de cada persona se situaran tals qualificacions, i els respectius noms de cada fitxer, amb **uniformitat** relativa. A fi que siguen immediatament recognoscibles, convé que el fitxer incorpore les **sigles de cada docent**, a més del **grup-curs** al que es refereix, i que siguen similars referències (per exemple: D4 i inferiors) en similars fulls, a fi **d'homogeneïtzar el seu maneig** i evitar errors. Així mateix, ha de crear-se una carpeta en la qual es guardaran, en cada ocasió, els successius fitxers actualitzats de cada docent.

2n. – El **fitxer-base** que recopila tals qualificacions residirà en l'**ordinador del departament**, lògicament coordinat pel seu Cap, i en el moment del disseny inicial se li introduirà **fórmules que transcriuen els valors** corresponents a les qualificacions des dels **fitxers de la resta de**

membres del departament, fitxers que en tal moment també han de trobar-se disponibles per a ser oberts i realitzar aquesta transcripció. La forma és la mateixa que per a qualsevol "transcripció-lectura" de dades des d'altres cel·les o fulls: en la **cel·la-destí** marcar el signe **= seguit de la referència a la cel·la, full i fitxer d'origen**: obrint prèviament cada fitxer, i seleccionant-la mitjançant el cursor. No és imprescindible que es faci amb tots en el mateix moment, però sí que és més còmode, per a evitar tornar a obrir el fitxer-base reiterades vegades.

3r. – Comprovació que el fitxer-base llig automàticament els valors reals de cadascun dels fitxers de cada docent en ocasions posteriors: en **obrir aquell**, una finestra emergent pregunta si vol actualitzar vincles a altres llibres, la qual cosa serveix per a confirmar que tots els fitxers disponibles dins de l'ordinador són els **actualitzats**, la qual cosa requereix que prèviament cada docent els haja fets situat en el directori (poden remetre's per correu electrònic) i en la mateixa carpeta que en el moment del **disseny inicial (pas 1r)**. Si tot s'ha efectuat correctament, i els fitxers de cada docent han sigut degudament actualitzats i incorporats de nou a la carpeta original (substituint automàticament als respectius anteriors), la **lectura-transcripció de dades és immediata**, i el fitxer-base incorpora així les dades actualitzades de qualificacions aportades per cada docent.

5.5. – ARQUITECTURA POSSIBLE D'UN FITXER INTEGRAT DE GESTIÓ DOCENT. ALTRES APLICACIONS.

Existeixen nombroses possibilitats de dissenyar fitxers de gestió docent com hem tractat d'efectuar i mostrar en aquest curs, d'entre les quals hi haurà algunes més eficients que unes altres, i algunes equivalents entre si, per la qual cosa les instruccions plantejades a continuació només poden ser **una de tals possibilitats**, i és tasca de cada persona, d'acord amb les seues característiques, necessitats, possibilitats i destreses aplicables a cada moment, qui millor pot establir tal disseny, en tot cas, **variable a través del temps i de la pràctica** en l'ús de l'aplicació.

Un disseny bàsic adequat podria ser el que partira de crear un **fitxer de FC** per a cada nivell educatiu, ja que per a ells s'aplicarà normalment els mateixos criteris d'avaluació i qualificació: per exemple, 3º E.S.O., grups A i B, 1r Batxiller, grups A i C, etc.

Al seu torn, **cada fitxer** pot integrar una **estructura i formes homòlogues** a les del **quadern docent** en suport paper, els següents fulls:

A. – 1r full, amb diversos elements comuns i particulars per a cadascun dels grups:

- 1r. - Els paràmetres d'avaluació**: com qualificar les tasques d'aula i casa, l'absentisme, comportament, ponderacions respectives, i les dels exàmens, etc.
- 2n. – El calendari particular de dies lectius de cada grup**, seriat conforme als dissenys abordats en la tasca 2, que seran "llegits" o transcrits a les restants fulles que els empen, mitjançant el mètode **[=referència relativa]**.
- 3r. – La indicació dels dies festius i de vacances**, a fi d'incorporar-la automàticament als respectius calendaris anteriors.

B. – 2n full, en el qual copiar-pagar en cel·les-files correlatives, els **noms i cognoms** de l'alumnat, dels grups, des del fitxer de FC que pot facilitar Secretaria en alguns centres, per a cadascun dels grups objecte de gestió en el fitxer. Aquesta relació cal numerar-

la de manera que s'autogenere els números d'ordre de l'alumnat, i si es produïra alguna **baixa**, se **suprimeix el registre**, i l'ordre s'autorecalcula, i si es produeix algun **alta**, pot ser reinserit en el seu ordre alfabètic, amb les cauteles corresponents, si ja s'hagueren registrat anotacions en assistència, tasques, etc. Aquest full servirà com a base des de la qual "llegir" o transcriure també pel mètode [=referència relativa] als restants fulls que empen tals noms. Si no ho facilitara Secretaria, s'haurà de recórrer a ITACA, i copiar-pegar tals noms. En el pas "**Pegar**": **/Pegat especial/text sense format**, i després s'eliminen les files sobrants.

- C.** – **3r full** que continga les **OBSERVACIONS-REGISTRE DE LES TASQUES/PROJECTES D'AULA** de cadascun dels grups, sobre la base d'haver **transcrit (no copiar-pegar, sinó mitjançant =...)** en elles, en la zona esquerra, els noms i cognoms de l'alumnat (en files), del **2n full**, i a continuació les respectives sèries de dates de dies lectius per a cada grup (provinents del **1r full**) com a capçaleres de columna, així com les valoracions assignades a cada tipus d'observació anotada (MB, B, R, M...). Al final de cada trimestre, obtindrem la **qualificació global de tal àrea avaluada trimestralment, per a cada alumne/a i la mitjana del grup**, en la forma abordada en tasques anteriors, amb operatòria matemàtica similar a l'empleada amb la calculadora, però sense necessitat d'anotar més que el disseny de la fórmula en una cel·la, que calcula després automàticament el resultat, des de les dades introduïdes, i **autoemplantant** la resta.
- D.** – **4t full:** contindrà **l'ÀREA D'ASSISTÈNCIA I COMPORTAMENT:** observacions-registre homòlegs als anteriors: **noms** d'alumnat en files, transcrits automàticament mitjançant "lectura" (=...) des del **2n full**, i de la sèrie de dates de dies lectius concrets, del **1r full**, així com les valoracions assignades a cada tipus d'observació anotada per a obtenir, igualment, una **qualificació trimestral de tal àrea** per a cada alumne/a, i la **mitjana global del grup**.
- E.** – **5é full:** disposarà, de nou, la transcripció des del 2n full, dels **noms** de l'alumnat, i les respectives qualificacions dels exàmens en cada avaluació. Tals qualificacions es poden incorporar **desglossades**, i de manera que el mateix FC les sume i, en el seu cas analitzi els possibles desequilibris (en la forma abordada en el mòdul 4). Després de la qual cosa, es pot **obtenir la mitjana, aritmètica o ponderada d'aquests exàmens trimestrals**, com a valor únic, a integrar-ponderar, d'acord amb els paràmetres transcrits des del 1r full, amb les qualificacions de les àrees avaluades restants, a transcriure mitjançant el mètode de [=referència relativa] **des dels seus respectius fulls 3r i 4t**. De manera que, en aplicar una fórmula matemàtica idèntica a l'empleada amb calculadora, però ara predissenyada de manera permanent, permet obtenir els mateixos resultats, i imprimibles, **amb l'únic esforç d'introduir els valors concrets de cada observació/examen**.

En aquest mateix full, al costat de la columna de qualificacions trimestrals integrades, interessa introduir també **un hiperenllaç a Itaca**, de manera que la transcripció de tals qualificacions (en format sense decimals, que arredoneix automàticament) siga més còmoda, per exemple, mitjançant un objecte que el continga, sobre el qual clicar amb el botó esquerre del rató alhora que la tecla **Ctrl**:



<https://acces.edu.gva.es/sso/login.xhtml?callbackUrl=https://itaca.edu.gva.es/itaca/Main.html>

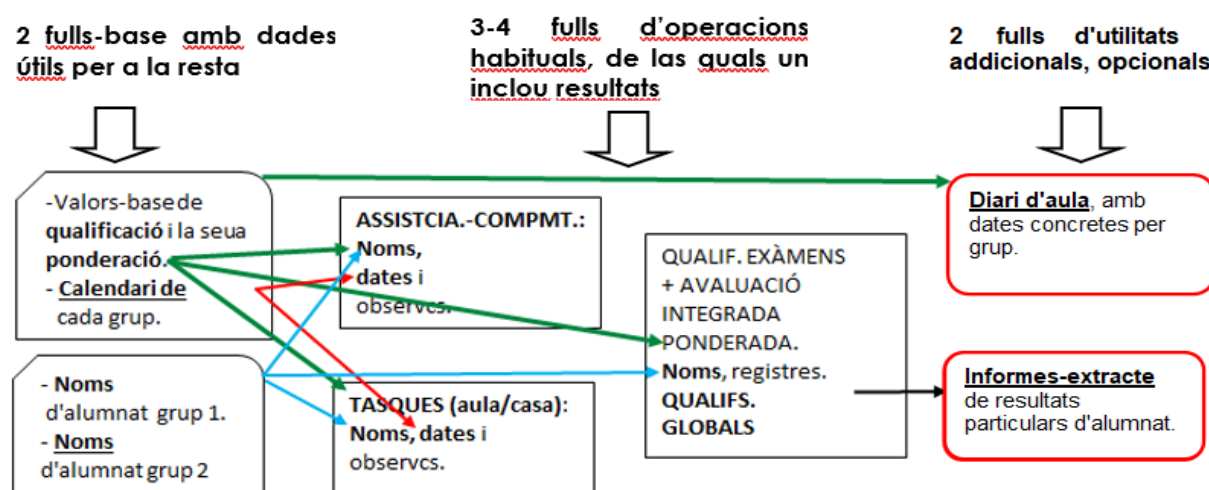
Convé, en aquest punt, habitar-se a treballar amb les dues finestres en paral·lel: la del nostre FC, i la del ÍTACA, perquè en tal escenari conjunt és molt còmode després d'habitar-se, i evita errors, en introduir les qualificacions en la segona.

Opcionalment, cal introduir **dos fulls més**:

F. – 6é full: “**DIARI D'AULA**”, en el qual disposar en files i columnes disposades discrecionalment, les dates i dies de la setmana a impartir classe amb cada grup, transcrits des del 1r full, a fi de planificar, després de la seua impressió i maneig amb lletra escrita, la matèria a impartir en cada dia, com a element útil de planificació, i variable.

G. – 7é full: “**INFORMES D'ALUMNAT**”, a fi de seleccionar i extractar de manera automatitzada, els registres de qualificacions de determinat alumnat corresponents a cada àrea avaluada, en cert/s període/s a fi d'atendre la petició de tal informació per part de tutoria, responsables familiars, etc. La seua elaboració és una mica més complexa, però possible, emprant les utilitats conegudes de “Dades/validació”, i “=BUSCAR()”

Un senzill esquema recordarà el disseny bàsic proposat de fulls per a cada fitxer d'un mateix nivell acadèmic:



Els fitxers comuns creats habitualment mitjançant el FC en l'aplicació LibreCalc tenen com a “extensió” (sufix fix després del nom del fitxer i el punt): .ods

En **Excel** la extensió equivalente es **.xlsx**

Si desitjàrem crear un fitxer tipus “**plantilla**”, equivalent a un clixé del qual obtindrem còpies de manera indefinida en introduir dades, mantenint intacte el disseny original de tal fitxer-clixé, hauríem de guardar-lo com a tal, i la seua extensió serà la de: **.ots** (en **Excel**: **xltx**). Aquest és idoni com a model genèric, sobre el qual introduir dades de cada grup o any, en fitxers que ja es guardaran com **.ods**.

➤ **Altres aplicacions docents possibles, a dissenyar, són:**

- **Pla d'ubicació d'alumnat a l'aula**, de manera còmoda i inequívoca, amb alumnat a incorporar, mitjançant la creació de llistes desplegable (Opció: Dades/validesa).

- El mateix procediment cal emprar-lo profitosament per a la confecció d'horaris de guàrdies, calendaris d'exàmens finals o altres elements similars.

- Disseny i impressió de parts d'assistència automatitzats, que indiquen les dates concretes, així com la senyalització de festius.
- Elaboració d'un calendari en format per a paret, en fitxer dissenyat amb validesa perpètua per autogeneració de dates, en la qual hàgem inclòs, al començament de cada curs, les dates de dies no lectius, i apareguen automàticament assenyalades en els mesos corresponents. Útil per a aplicar-ho als suros d'aula, i planificar les dates d'exàmens amb major precisió, en descartar-se els dies no lectius senyalitzats com a tals, mitjançant condicionals.
- **Inventari** de cada Departament docent, en permetre integrar fàcilment els seus diversos elements components, possible valoració, antiguitat, etc.
- Etc., etc.

➤ **1 altres utilitats del FC** fora de la docència, molt freqüents, són:

Confecció de pressupostos personals i familiars, coordinats o no amb la següent:

- **Exportació de fitxers des d'aplicacions de Banca electrònica**, perquè la majoria permeten l'exportació (conversió) dels moviments de comptes bancaris a fitxers de FC, la qual cosa facilita innumbrables possibilitats com les abordades en aquest curs: aplicació-selecció de recomptes d'uns certs registres o tipus de càrrecs/abonaments: llum, aigua, nòmines, transferències, etc., i sumes respectives, etc.
- **Plantilles per a la realització de determinades operacions freqüents, com a préstecs** i el seu quadre d'amortització, amb càlcul automàtic dels pagaments mensuals, i altres, que es troben disponibles en obrir nou document de FC des de les més recents versions de LibreCalc i Excel.

5.6. - PROCÉS CONCRET PER A L'INICI DE L'OCUPACIÓ QUOTIDIANA D'UN FITXER DE FULL DE CàLCUL PER A LA GESTIÓ DOCENT.

Aquest procés partirà del fet i decisió personal i professional d'optar per aquest medi i del disseny d'una mena de fitxer concorde a una certa arquitectura lògica, com la plantejada anteriorment, o una altra similar, sempre que coordine degudament les dades i fórmules a manejar, amb el menor cost possible de manipulació d'aquests, i un grau raonable de precisió, flexibilitat, i ús profitós de tals dades, a fi de facilitar l'avaluació docent i la conseqüent presa de decisions.

Convé tindre present el plantejament i l'esquema de disseny bàsic proposat en l'últim epígraf, de les interrelacions entre fulls de càlcul per al fitxer-tipus d'un mateix nivell acadèmic.

A partir d'ací, les possibilitats poden ser diverses:

1a. –HÍBRIDA PAPER-FITXR: els fulls de control de "ASSISTÈNCIA-COMPORTAMENT" i de "TASQUES" en els quals anotar tal tipus de registres diàriament poden ser impreses en respectives fulles soltes, de fàcil i immediat maneig a l'aula per a anotar manualment les anotacions corresponents, que després hauran de ser transcrites al fitxer de FC.

Aquesta pot ser una bona opció per al **començament** de l'ús de l'aplicació, perquè implica, de fet, una ocupació simultània dels suports paper i informàtic, idoni per a facilitar de manera inicial i progressiva la substitució del primer pel segon: en un moment posterior, en adquirir una major fluïdesa en l'ús del FC, i haver adaptat els mètodes oportuns, podrà prescindir-se totalment del paper.

2a.- UTILITZACIÓ ÚNICA DE FITXERS DE FC: en aquesta opció es requereix la incorporació dels fitxers de FC a un cert suport físic (maquinari: portàtil, tauleta, mòbil) que s'emprarà a l'aula per a incorporar directament a ells les observacions registrades, per la qual cosa no s'empraria el paper, en el seu cas, més que per a obtenir documents impresos de les observacions registrades de qualsevol àrea avaluada, quan s'estime convenient. I si així es prefereix per facilitat de maneig en qualsevol moment, també de la fulla prevista com a "Diari d'aula".

3a.- UTILITZACIÓ INTEGRADA (AMB INTERNET) DE FITXERS DE FC: és molt similar a l'anterior en tant que requereix de la mateixa mena de suports físics a emprar a l'aula, amb la particularitat que s'utilitzaria un fitxer específic més: el que es porta en aquest equip per a l'aula, i que pot contindre només les fulles d'observacions de "Assistència-Comportament" i de "Activitats/Projectes"". Aquest fitxer seria allotjat en el disc local del dispositiu portàtil, no en fitxers del "núvol", del tipus "**Drive", pràctica prohibida per Conselleria en pro de la seguretat en la protecció de dades. Requereix haver creat també prèviament un altre fitxer com el de la forma [2a], que llig o transcriu automàticament les dades incorporades, a fulls exactes a les empleades en el fitxer anterior, i incorpora les seues dades a la integració d'àrees avaluades, en la forma ja coneguda.

L'avantatge d'aquest mètode és la d'utilitzar, per a l'ús diari, un fitxer menys dens en continguts, que resulta per això més ràpid en la seua manipulació (obertura/tanque/segó, la qual cosa facilita el seu desplegament a l'aula.

Les observacions registrades en FC sobre assistència i actitud hauran de ser transcrites a ÍTACA amb freqüència, o al revés: si es realitza el registre directament sobre ÍTACA, a l'aula, després haurien de transcriure's al nostre fitxer de FC, a fi d'obtenir valoracions, que actualment encara no facilita aquella base de dades. Amb el Quadern en paper ocorre el mateix, però el recompte d'observacions no és automàtic...

Com es constatarà, l'articulació de nous objectes d'avaluació concordes amb la nova normativa curricular: competències, o altres, pot abordar-se de manera homòloga a la de les típiques àrees d'avaluació anteriors, referides en aquest curs (assistència/actitud, activitats/projectes, proves escrites..., perquè fet i fet, el seu tractament requerirà de ponderacions relatives respecte al conjunt de continguts i "sabers" de cada assignatura. I l'avantatge del seu maneig mitjançant propi disseny del FC és la seua **flexibilitat**: sempre poden modificar-se a discreció, d'acord amb els criteris personals, departamentals i del centre.

Amb tot el plantejat en aquest curs ja pots dissenyar íntegrament i a la teua mesura el teu quadern digital docent, que comprovaràs pots millorar, si t'ho proposes, any rere any. Ara la seua flexibilitat per a modificar ponderacions, paràmetres de qualificacions, dates de festius, i altres facilitats. les tens contrastades, i només **és qüestió ja d'aplicar-les**. Com diu un proverbi oriental: "el més llarg camí comença amb un sol pas". Traslladat al nostre entorn, equivaldria al fet que el temps i precisió guanyats per sempre en les teues avaluacions comença amb traslladar a elles les tasques dissenyades en aquest curs. Passa, doncs, a fer l'**última tasca obligatòria**, fàcil, amb enllaç des d'[ací](#).